

**«ΕΝΑΡΕΤΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ
ΠΟΥ ΓΝΩΡΙΣΑΜΕ ΣΤΟ ΑΓΙΟ ΟΡΟΣ
ΣΤΙΣ ΜΕΡΕΣ ΜΑΣ»**

Συνομιλία με τους πατέρες
του **Ιερού Γρηγοριατικού Κελιού**
των Ιωασαφαίων **Καρυών**

-Πόσα χρόνια έχετε, πάτερ Βασίλειε, στο Άγιον Όρος;

-Σαράντα πέντε στα σαράντα έξι.

-Άραγε γνωρίσατε κάποιους ανθρώπους του Θεού στα χρονιά που είσαστε εδώ;

-Μας αξίωσε ή Παναγία μας να γνωρίσουμε αρκετούς ενάρετους αδελφούς, μοναχούς και λαϊκούς.

-Θα μπορούσατε να μας διηγηθείτε κάτι γι' αυτούς;

-Θα προσπαθήσω να θυμηθώ κάποια περιστατικά, αν και έχουν περάσει αρκετά χρόνια από τότε.

**π. Μάξιμος και π. Γεννάδιος Ιβηρίται και π. Γεώργιος και π. Παχώμιος από το κελί του αγίου
Γεωργίου του Φανερωμένου.**

Ή υπόθεση αυτή, που θα διηγηθώ, συνέβη πριν από είκοσι χρόνια.

Ήρθε ένας μοναχός από την Μονή των Ιβήρων, ο π. Γεννάδιος, και ζήτησε την ευλογία από τον γέροντα μου, τον π. Ιωασάφ. Του λέγει: «Να πάρω τον πατέρα Βασίλειο και να πάμε να επισκεφθούμε τον γέροντα Γεώργιο του Φανερωμένου;» Με τον π. Γεννάδιο είχαμε πάει και άλλη φορά μαζί στον π. Γεώργιο. Τότε μας είχε πει, ότι ο γέροντας του, του είχε πει πριν από σαράντα χρόνια: «Μόλις εσύ παιδί μου φθάσης στα ογδόντα σου χρόνια, τότε θα κοιμηθείς. Ούτε νωρίτερα, ούτε αργότερα». ο π. Γεώργιος ήταν από το Σουφλί και έμενε πολλά χρόνια στο κελί του αγίου Γεωργίου του Φανερωμένου. ο γέροντας του λεγότανε Ευλόγιος και Παχώμιος ο παραδελφός του. Εκείνη την χρονιά, απ' ότι υπολογίσαμε, συμπλήρωνε τα ογδόντα του χρόνια. Ήλθε λοιπόν ο π. Γεννάδιος από την Μονή Ιβήρων -ήταν Ιούνιος μήνας- και είπε στον γέροντα μου: «Έχει ευλογία να πάμε να δούμε για τελευταία φορά τον π. Γεώργιο, γιατί απ' ότι μας έχει πει, αυτή την χρονιά θα κοιμηθεί».

Ό π. Γεννάδιος ήταν μοναχός της Μονής Ιβήρων. Ήταν και οδοντίατρος. ο γέροντας μου τον είχε βοηθήσει, όταν ερχόταν να γίνει μοναχός, θαυμαστώ τω τρόπω. Έτυχε να συνταξιδεύουνε μαζί από την Θεσσαλονίκη για την Ουρανούπολη και το Άγιον Όρος. ο π. Γεννάδιος παρακαλούσε την Παναγία, γιατί είχε ένα πρόβλημα: «Παναγία μου, τώρα πού θα μπω στο λεωφορείο να ταξιδέψω στο Άγιο Όρος, σε παρακαλώ, ας βρεθεί ένας γέροντας να καθίσω κοντά του, ένας Αγιορείτης». Τότε βλέπει εκεί ότι το νούμερο πού είχε στο εισιτήριο του, όταν μπήκε, ήταν δίπλα σε ένα γέροντα, και αυτός ήταν ο γέρον Ιωασάφ, ο γέροντας μας. Συνταξιδέψανε λοιπόν μαζί μέχρι τις Καρυές και στον δρόμο συνομιλούσαν. Από τότε συνάψανε φιλία, που κράτησε μέχρι το τέλος της ζωής τους. Λοιπόν ο γέροντας μου τον πήγε στον γέροντα Μάξιμο στην Ιερά Μονή των Ιβήρων. Εκεί έγινε υποτακτικός του γέροντος Μαξίμου, που ήταν προσμονάριος 50 χρόνια στην Παναγία την Πορταϊτίσσα.

Θα κάνω μία παρένθεση: ο γέροντας Μάξιμος, δεν ξέρω αν τον γνωρίζετε, πήγαινε και άναβε το καντηλάκι κάθε βράδυ σε ένα προσκύνημα της Μονής των Ιβήρων που το λένε Φλουρί, επειδή εκεί ή Παναγία μας είχε δώσει σ' ένα φτωχό -το γνωστό αυτό θαύμα- ένα φλουρί. Ένα βραδάκι ακούει ο π. Μάξιμος μία φωνή που του έλεγε: «Γέροντα Μάξιμε, να μου κτίσης μία Εκκλησία εδώ πέρα». ο γέρο-Μάξιμος λέει: «Πειρασμός θα είναι». Δεν έδωσε σημασία. Έκανε τον σταυρό του. Στην συνέχεια επαναλαμβάνεται ή ίδια φράση: «Γέροντα Μάξιμε, θέλω να μου κτίσης μία Εκκλησία εδώ». «Μπα!», λέει. «ποιος να μιλά; Πειρασμός θα είναι». Έκανε τον σταυρό του. Για τρίτη φορά: «Γέροντα Μάξιμε, θέλω μία Εκκλησία να μου κτίσης εδώ». «Δεν μπορώ, δεν έχω δυνατότητες», απαντάει ο γέρο-Μάξιμος. «Θα σε βοηθήσω εγώ», του λέει. Εκεί ήταν ένα πολύ μικρό προσκυνηταράκι -από αυτά τα εκκλησάκια που βάζουν στους δρόμους-

και κάθε απόγευμα πήγαινε μετά τον Εσπερινό και άναβε το καντηλάκι. Υπήρχε και το τεράστιο δένδρο εκεί, που είχε καθίσει ο φτωχός από κάτω και έκλαιγε, ο πεινασμένος. Πήρε από τότε μια μεγάλη χαρά ο γέρο-Μάξιμος και πολλή ψυχική δύναμη και άρχισε να συλλέγει μόνος του τα υλικά εκεί πέρα, κουβαλώντας, απ' ότι μας έλεγε ο καημένος, στον ώμο τις πέτρες, τα χαλίκια και τα τσιμέντα. Έτσι έκτισε αυτό που μέχρι σήμερα υπάρχει και το αγιογράφησε από μέσα. Εκεί έζησε τα τελευταία επτά χρόνια της ζωής του. Κοιμήθηκε βέβαια στο μοναστήρι. Αυτός ο π. Γεννάδιος, που σας λέω, ήταν υποτακτικός του γέροντος Μαξίμου.

Έρχεται, λοιπόν, ο π. Γεννάδιος στον γέροντα εδώ και του λέγει: «Γέρο-Ιωασάφ δώσε μου τον πατέρα Βασίλειο, να μη πάω μόνος μου, να πάμε παρέα, να δούμε τον πατέρα Γεώργιο, γιατί φέτος μας είπε ότι θα κοιμηθεί». «Παρ' τον», του λέει ο γέροντας.

Στον δρόμο, καθώς πηγαίναμε προς το κελί του αγίου Γεωργίου του Φανερωμένου, μου λέει ο π. Γεννάδιος: «Πάτερ Βασίλειε, εσύ που είσαι παλαιότερος εδώ πέρα, έχω μια σφοδρά επιθυμία. Να βρούμε κανέναν ξυλόγλυπτη, να μου κάνη μία καρδιά από ξύλο, και εγώ να κάνω μέσα την Παναγία χρυσή, γιατί ξέρω από σχέδιο. Να κάνω την Παναγία μας χυτή χρυσή, να την βάλουμε μέσα στην καρδιά. Μάλιστα θα ήθελα στην καρδιά να έχει και τριαντάφυλλα», μου έλεγε. Του λέγω: «Αυτό είναι πανεύκολο». Τότε υπήρχαν πολλοί ξυλογλύπται. «Θα πούμε σ' ένα ξυλόγλυπτη να σου κάνη μία καρδιά. Δεν είναι τίποτα αυτό. Εύκολο είναι. Μη στεναχωριέσαι». Μου λέγει: «Ξέρεις, πάτερ Βασίλειε; Την έχω την Παναγία μέσα στην καρδιά μου». Και όντως την αγαπούσε, την υπεραγαπούσε την Παναγία μας ο π. Γεννάδιος. Εκείνη την στιγμή που τα λέγαμε αυτά, από την απέναντι μεριά του δρόμου, να ένας γέροντας, ψηλός, ασπρογένης, μακρυγένης. Του βάζουμε μετάνοια. Του φιλάμε το χέρι. Στον πατέρα Γεννάδιο, ο όποιος του φίλησε δεύτερος το χέρι, του δίνει ένα μαντηλάκι λέγοντας του: «Πάτερ Γεννάδιε, αυτό για σένα». Τον αποκάλεσε με το όνομά του. Τον κοιτάζω εγώ και του λέγω: «Τον ξέρεις τον γέροντα αυτόν;». «Όχι», μου λέει. «Εσύ; Έχεις πολλά χρόνια εδώ πέρα, εγώ είμαι νέος μοναχός». «Όχι», του λέω. «Και εγώ πρώτη φορά τον βλέπω». Κοιτάμε πίσω, για να δούμε τον γέροντα. Εξαφανίστηκε από τον δρόμο. «"Ε!", λέω «κάπου θα πήγε μέσα στο δάσος. Για να δούμε τί σου έδωσε. Έμενα δεν μου έδωσε τίποτα», παραπονέθηκα. Ανοίγει το μαντηλάκι και βλέπουμε μία καρδιά με την Παναγία χρυσή μέσα, και μάλιστα την Πορταϊτίσσα. Δεν ήταν οποιαδήποτε Παναγία, αλλά ή Πορταϊτίσσα. Τότε και εγώ πονήρεψα και του λέω: «Είχατε ραντεβού με τον γέροντα και με κοροΐδευες τόσην ώρα λέγοντας μου, να βρούμε κάποιον ξυλόγλυπτη να σου κάνη μια καρδιά». «**Όχι**», λέει. «Ούτε τον ξέρω, ούτε τον έχω ξαναδεί». Αλλά τον αποκάλεσε με το όνομα του· εκείνη την στιγμή που επιθυμούσε. Τανκ! Αυτήν την καρδιά την κρατούσε πάντα επάνω του. Όταν κοιμήθηκε ο π. Γεννάδιος -έχει τρία χρόνια τώρα-, ο υποτακτικός του την άφησε επάνω του, και τον θάψαμε μαζί με την καρδιά. Μάλιστα σήμερα σκεφτόμουνα ότι μπορεί το ξύλο να σάπισε, αλλά το μέταλλο το χρυσό... Αν θα ανοίξουν τον τάφο στα 3 ή 7 χρόνια -πότε θα τον ανοίξουν δεν ξέρω-, μπορεί να την βρούμε την Παναγίτσα αυτή. Δεν έπρεπε να την βάλει μέσα στον τάφο, αλλά δυστυχώς την έβαλε.

Μετά προχωράμε. Πάμε στον γέροντα Γεώργιο. Του βάλουμε μετάνοια και μας διηγήθηκε εκεί τα θαύματα του αγίου Γεωργίου. Θα ξέρετε φυσικά, γιατί ονομάζεται άγιος Γεώργιος του Φανερωμένου. Γιατί παρουσιάστηκε ο Άγιος σε κάποιους πειρατές, που πήγαν να κάνουν εκεί κακό στους πατέρες. Τους άνοιξε την πόρτα τα μεσάνυκτα και τους έδεσε στο αρχονταρίκι. Τους έδεσε αοράτος και τους είπε: «Περιμένετε να φωνάξω τους γέροντες- Περνούσε όμως ή ώρα. Κάνουν να σηκωθούν. Όμως δεν μπορούσαν να σηκωθούν δεθήκανε. Τα χαράματα που σηκώθηκαν οι γέροντες για τον Όρθρο, αντιλαμβάνονται ξένους ανθρώπους μέσα στο κελί τους. Τότε τους ρωτάνε: «Από που μπήκατε; Πώς μπήκατε εσείς μέσα στο κελί μας;». Και αυτοί απαντούν: «Το καλογέρι σας μας άνοιξε». «Μα εμείς δεν έχουμε καλογέρι. Τρία γεροντάκια είμαστε εδώ». Εκείνη την στιγμή ομολόγησαν «Δυστυχώς ήρθαμε για κακό σκοπό εδώ πέρα, να σας ληστέψουμε, και δεθήκαμε αοράτος. Δεν μπορούμε να κουνηθούμε. Κάντε προσευχή. Σε ποιόν Άγιο τιμάται εδώ ή Εκκλησία σας;». Οι πατέρες πήγαν στην Εκκλησία· έκαναν προσευχή και οι κλέφτες λύθηκαν. Τους λένε: «Ελάτε τώρα να ευχαριστήσετε τον Άγιο μας. Μόλις είδαν στο τέμπλο την εικόνα του αγίου Γεωργίου, φώναξαν: «Να! Το καλογέρι σας! Αυτό το καλογέρι μας άνοιξε και μπήκαμε μέσα». Μετά από το γεγονός αυτό μετανόησαν, και από λησταί έγιναν μοναχοί στο

κελί αυτό, και πέθαναν εκεί.

Μας είπε και αλλά θαύματα -να μη σας τα λέω τώρα-, όπως ότι κάποτε δεν είχανε ψάρια για το πανηγύρι, και τους λέει ο γέροντας τους: «ετοιμάσατε όλα τα υπόλοιπα τα της πανηγύρεως και ο άγιος Γεώργιος θα φροντίσει για ψάρια», διότι είχε φουρτούνες εκείνες τις ημέρες. Και όντως! Την παραμονή του αγίου Γεωργίου ένα μεγάλο καΐκι ήρθε από την Καβάλα στο Βατοπέδι γεμάτο ψάρια. Ένας ψαράς φόρτωσε δυο κάσες εκλεκτά ψάρια σ' ένα μουλάρι, για να τα πούληση στις Καρυές. Όταν έφθασε στην περιοχή εκείνη του κελίου του αγίου Γεωργίου, φεύγει το καπίστρι από το χέρι του ψαρά και τρέχει το μουλάρι μπροστά. Εκείνη την στιγμή είχε και ομίχλη εκεί πέρα. «"Ε!», λέει. «Ξέρει τον δρόμο. Θα πάει στις Καρυές. Θα το βρω. Το ζώο δεν χάνεται. Ένας είναι ο δρόμος». Το ζώο όμως δεν ήρθε στις Καρυές. Έκανε μία παρακαμπτήριο και πήγε στο κελί του αγίου Γεωργίου. Με το κεφάλι του χτύπησε την πόρτα, και ανοίγοντας οι πατέρες βλέπουνε το μουλάρι φορτωμένο με ψάρια. Έτσι τα κατέβασαν, έκαναν το πανηγύρι και την άλλη ημέρα έμαθε ο ψαράς ότι τα ψάρια έφτασαν στον άγιο Γεώργιο. Και αλλά τέτοια θαύματα μας είπε.

Εμείς στο τέλος τον ρωτήσαμε: «Γέροντα Γεώργιε, σε βλέπουμε υγιέστατο». Γέρος μεν 80 χρονών, αλλά στεκόταν πολύ καλά στην υγεία του. Θυμόμαστε, ότι ήταν πολύ φιλακόλουθος και ερχότανε σ' όλες τις αγρυπνίες του ναού του Πρωτάτου. Μάλιστα περνούσε από το κελί μας λίγο νωρίτερα για να ξεκουραστή, έπινε ένα τσαγάκι μέχρι να χτυπήσει ή καμπάνα και μετά πήγαινε στην αγρυπνία και καθόταν όλη την νύκτα. Ήταν και φιλόμουσος. Έψαλλε κι' ολας. Παρ' ότι ήτανε αγράμματος, είχε πολύ μεράκι και πόθο. Εμείς που είμαστε νέοι δεν έχουμε τέτοιο πόθο. Αυτό, γεροντάκι, με τόση αδυναμία, να έρχεται με το μπαστούνακι του από εκεί μία ώρα -τόσο απείχε το κελί του- σ' όλες τις αγρυπνίες και να κάθεται ώρες ολόκληρες! Γιατί εκείνα τα χρόνια ήταν πολύ μεγάλες οι αγρυπνίες. Τώρα διαρκεί 6-7 ώρες ή αγρυπνία. Τότε 11, 12, 13 ώρες... Πώς άντεχε αυτό το γεροντάκι! Και όλοι οι πατέρες τότε, πιο σκληροί ήταν. Είχε και πολλή αγάπη και ελεημοσύνη. Δεν έλεγε για κανέναν κακό. Όλους τους αγαπούσε και ήθελε να προσφέρει ότι μπορούσε. Έκανε πανηγύρι κάθε χρόνο του αγίου Γεωργίου. Έκανε λουκουμάδες και μοίραζε στον κόσμο. Αυτό που μου έκανε ιδιαίτερα εντύπωση ήταν ότι έκανε το έκανε με πολλή χαρά και προθυμία. Όσο περισσότεροι πατέρες πηγαίνανε, τόσο περισσότερο χαιρότανε. Αυτά ήταν ευλογημένα γεροντάκια.

Του λέμε τότε: «Γέροντα, μας είπες ότι στα ογδόντα σου θα κοιμηθείς. Φέτος συμπληρώνεις ογδόντα». «Ναι», λέει. «Εγώ το πιστεύω, πατέρες, ότι φέτος φεύγω». «Μα πως θα φυγής;». «Φέτος φεύγω από την ζωή αυτή, διότι έτσι μου είχε πει ο γέροντας μου πριν 40 χρόνια, ότι όταν φτάσεις στα ογδόντα σου, τότε θα κοιμηθείς».

Πήραμε την ευλογία του και του φιλήσαμε το χέρι. Φύγαμε χαρούμενοι, και περισσότερο ο π. Γεννάδιος, πού είχε και την καρδιά με την Παναγία στο χέρι. Και όντως! Ήταν Ιούνιος μήνας τότε πού πήγαμε. Τον Σεπτέμβριο αρρωσταίνει για μια βδομάδα. Τον παίρνουν οι πατέρες οι Τριγωνάδες, ο πατήρ Νικόλαος με τον παπά-Δημήτρη, και σε μια βδομάδα κοιμήθηκε. Ακριβώς εκείνη την χρονιά, όπως του το 'χε πει ο γέροντας του πριν 40 χρόνια. Μάλιστα είχε δει και μερικά οράματα. Μας έλεγε ο π. Νικόλαος, ότι ο π. Γεώργιος μια-δυο μέρες πριν κοιμηθεί είχε δει μία πλούσια τράπεζα, στην οποία συμμετείχε και αυτός, και είχε πολλή χαρά. Του έλεγε ο π. Νικόλαος: «Αύτη θα είναι ή τράπεζα του Παραδείσου». «Εγώ δεν είμαι άξιος να πάω εκεί πέρα», απαντούσε. Μάλιστα είχε δει και τον παραδελφό του και τον γέροντα του, τον π. Ευλόγιο, με πολύ φωτεινά πρόσωπα στην τράπεζα. Πιθανόν να ήταν όλα αυτά σημεία αγιότητας, γιατί ο καημένος ήρθε απ' το Σουφλί μικρό παιδί και μέχρι τα βαθειά του γεράματα -μέχρι τα ογδόντα του- παρέμεινε εδώ στο περιβόλι της Παναγίας μας, διακονώντας τον άγιο Γεώργιο και τους πατέρες.

Πριν 4-5 χρόνια ο π. Παχώμιος, ο παραδελφός του -ζούσε τότε- έστειλε τον π. Γεώργιο να κάλεση για τον άγιο Γεώργιο όλους τους πατέρες με τα εξής λόγια: «Ευχάς και ευλογίας του αγίου Γεωργίου. Να ρηθήτε να κάνουμε φέτος διπλό πανηγύρι». Ήρθε και σε μας εδώ. Μάλιστα ήμασταν στο εργαστήριο. Του λέει ο γέροντας, ο π. Ιωασάφ: «τί διπλό πανηγύρι θα 'χουμε;». «Ε!», άπαντα. «Θα 'χουμε την

εξόδιο ακολουθία του γέροντος, του παραδελφού μου πατρός Παχωμίου, και μετά τον άγιο Γεώργιο». «Καλά, πέθανε ο γέροντας;», του λέμε. Ήταν 15 μέρες πριν τον Αι-Γιώργη. «Όχι», λέει. «Δεν πέθανε, αλλά μου είπε να σας πω έτσι. Ορίστε να πανηγυρίσουμε διπλό πανηγύρι φέτος». Και ενώ παραξενευτήκαμε εμείς, πώς 15 μέρες πριν το πανηγύρι του αγίου Γεωργίου και ενώ ζούσε ο π. Παχώμιος μας καλεί τώρα, να κάνουμε την κηδεία του γέροντα (του π. Παχωμίου) καινὰ κάνουμε και το πανηγύρι, όντως την προπαραμονή της πανηγύρεως κοιμήθηκε ο παραδελφός του, ο π. Παχώμιος, την παραμονή έγινε ή κηδεία του και μετά ο Μέγας Εσπερινός του αγίου Γεωργίου. Πήγε ο γέρο-Ιγνάτιος Εγώ με τον γέρο-Ιωασάφ τον γέροντα μας, πήγαμε στην Μονή Ζωγράφου, πού και σ' αυτήν γιορτάζει ο άγιος Γεώργιος.

Πατήρ Χαράλαμπος ο κομποσκοινάς

Εδώ αξιωθήκαμε να γνωρίσουμε και έναν άλλο σεβαστό γέροντα, πού και αυτός είχε δείξει σημεία αγιότητας, τον π. Χαράλαμπο τον κομποσκοινά. Αυτός, απ' ότι μας έλεγε, αξιώθηκε να δη πολλά σημεία- την Παναγία μας, αγίους Αγγέλους, και ότι πολλά θαύματα του συνέβησαν. Μια μέρα κατεβαίναμε με τον πρωτοσύγκελο Θεσσαλονίκης (τον π. Ιωάννη Τασία) στην Ιβήρων και τον βλέπουμε να είναι ξαπλωμένος σ' ένα χαντάκι πού περνάν τα νερά δίπλα στον δρόμο. Ενώ περνούσανε τα αυτοκίνητα συνέχεια και κάνανε πολλή σκόνη, αυτός εκεί έπλεκε κομποσκοίνι, και τα ρούχα του - παλιόρασα- νόμιζες ότι άστραφταν, ότι ήτανε από μετάξι δεν τον άγγιζε ή σκόνη.

Είχε ένα χωράφι με κουκιά. Θυμάμαι μια μέρα πού πήγαμε εκεί, είχε μπει σε μια τρύπα πού υπήρχε στο χωράφι, είχε βάλει χόρτα μέσα και, επειδή του πονούσαν τα πόδια του καημένου, τα είχε βάλει λίγο ψηλά. Έπλεκε συνέχεια κομποσκοίνι και έλεγε συνέχεια την ευχή. Αυτό μας έκανε εντύπωση. Συνέχεια έλεγε την ευχή, δεν σταματούσε καθόλου. Τον φωνάζουμε: «Γέροντα Χαράλαμπε, που είσαι;». «Εδώωω! είμαι». Ψάχνουμε, -ψάχνουμε μέσα στα κουκιά και τον βρήκαμε μέσα σε μια γούβα.

Αυτός ένα διάστημα είχε κάνει σ' ένα κελί εδώ στις Καρυές, του αγίου Χαράλαμπος, που είναι πίσω από τον ναό του Πρωτάτου. Μια μέρα καθότανε στην απλωταριά του και έπλεκε κομποσκοίνι. Όπως ακουμπούσε επάνω στην κουπαστή -ήταν ετοιμόρροπη ή κουπαστή- από το βάρος του, επειδή ήταν και γιγαντώσωμος, υποχωρεί ή κουπαστή και πέφτει κάτω. Φωνάζει: «Παναγία μου, μ' αυτό τον θάνατο θα φύγω απ' αυτή την ζωή;» Από κάτω ήταν όλο πέτρες, θα σκοτωνότανε. Εκείνη την στιγμή μία αόρατη δύναμη ήρθε και τον έβαλε επάνω στο μπαλκόνι, και βρέθηκε καθημένος στο μπαλκόνι.

Πολλά σημεία μας έλεγε αυτός, πάρα πολλά είδε. Στο τέλος γηροκομήθηκε στην Ιερά Μονή Σταυρονικήτα. Τον πήρανε εκεί οι πατέρες, γιατί δεν μπορούσε άλλο να υπηρετήσει τον εαυτό του. Έμενε στην Καψάλα. Αυτός ήτανε από την Μικρά Ασία. Στο Άγιο Όρος ήρθε μεγάλος, αν και καλογέρευε από λαϊκός και ήτανε γενειοφόρος. Έλαβε μέρος και στον ανταρτικό πόλεμο, στα αντάρτικα του '40, με τους Γερμανούς. Ήταν στον πόλεμο με τους Γερμανούς και μετά στα αντάρτικα. Μάλιστα μας είπε ότι κουβαλούσε πολεμοφόδια με τα μουλάρια επάνω στα βουνά.

«Κάποτε», μας είπε, «βρεθήκαμε σ' έναν λόφο που έβαλλαν θεριστική βολή οι Γερμανοί. Όσοι βρεθήκανε εκεί στον λόφο όλοι σκοτωθήκανε εκτός ελαχίστων. Έπεφταν δίπλα οι οβίδες και εγώ προσπαθούσα να διαπιστώσω αν τα 'χω τα χέρια μου, το 'χω το στήθος μου η μου έφυγε; Με σκέπασαν τα χρώματα και δεν με έπιανε βολή, γιατί είχα Τιμιο Ξύλο πάνω μου, και πίστευα. Όσοι φαντάροι το αντιλήφθηκαν, πιάστηκαν απ' τα ρούχα μου. Μόνο αυτοί σωθήκανε. Όλοι οι άλλοι σκοτωθήκανε πάνω στον λόφο». Ήταν νεαρός τότε.

Μια μέρα μου λέει ο πρωτοσύγκελος της Θεσσαλονίκης: «Πάμε, πάτερ Βασίλειε, να δούμε τον γέρο-Χαράλαμπε απ' την Σταυρονικήτα, γιατί έχω μια στεναχώρια μεγάλη. Έχω την Ροτόντα και αυτοί οι Αρχαιολόγοι δεν μας αφήνουν να λειτουργήσουμε μέσα. Πάμε να δούμε, τί θα μας πει. Να του πούμε γι' αυτό το θέμα που με προβληματίζει, γιατί με έχουν βάλει στο στόχαστρο οι Αρχαιολόγοι». Του λέω: «Γέροντα είναι λίγο αργά -σούρουπο ήτανε- στο μοναστήρι είναι λίγο δύσκολα να πάμε τέτοια ώρα». «Δεν πειράζει, μια και βρίσκομαι εδώ πέρα, γιατί αύριο το πρωί θα φύγω και δεν έχω χρόνο». Τρέχουμε. Πηγαίνουμε στου Σταυρονικήτα. Ίσα - ίσα που προλάβουμε την πόρτα. Προσκυνήσαμε τον άγιο Νικόλαο και πήγαμε στον

γέροντα Χαραλάμπη. Μας λέει: «Τέτοια ώρα δεν κάνουν επισκέψεις στα μοναστήρια, αλλά κάνουν προσευχή». Πριν προλάβει ο Πρωτοσύγκελος να τον ρωτήσει για τον Άγιο Γεώργιο, την Ροτόντα, τί θα γίνει, του λέει ο π. Χαραλάμης: «Να ξέρετε όμως πατέρες, ότι ο άγιος Γεώργιος ο Τροπαιοφόρος έχει ένα κοντάρι τρία μέτρα! Και όσους του πάνε ενάντια θα τους αρχίσει με αυτό το κοντάρι». Τα 'χασε ο πρωτοσύγκελος. Και άλλα τέτοια μας είπε, πού θαύμασε ο πρωτοσύγκελος: «Για δεξ! Που ήξερε αυτός ο άνθρωπος ότι εμείς ήλθαμε γι' αυτόν τον λόγο εδώ, για να τον ρωτήσουμε για τον ναό του αγίου Γεωργίου, για το τί θα γίνει, και μας είπε ότι θα τους κυνηγήσει με το κοντάρι του ο άγιος Γεώργιος!».

Από αυτόν τον άνθρωπο, επειδή ερχότανε πολύ τακτικά στο κελί μας, ωφεληθήκαμε πάρα πολύ, γιατί μόνο που καθόμασταν δίπλα του, γαληνεύαμε. Καθόταν εδώ πέρα και έπλεκε, ή καθόταν κάτω στο εργαστήρι και συνέχεια έπλεκε και έλεγε την ευχή και μας έλεγε ιστορίες από την πατρίδα του, από τα νεανικά του χρόνια, από το Άγιον Όρος. Όλα πνευματικά, δεν έλεγε τίποτα κοσμικό. Όλα όσα είχαν σχέση με την ωφέλεια της ψυχής. Τίποτα περιπτώ. Και μάλιστα μεμφόμενος τον εαυτό του έλεγε: «Ουαί ο λάλων και μη ποιών».

Ερχόταν καμιά φορά κοσμικοί. Τον ρωτούσαν: «Τί να κάνουμε γέρο-Χαραλάμπη; Πες μας μονολεκτικά κάτι, κάποια διδαχή». Και τους έλεγε: «Έκκλινον από κάκου και ποιήσον αγαθόν». Και πολλές παρόμοιες σοφές κουβέντες.

Αυτά με τον γέροντα Χαραλάμπη. Υπάρχουν πολλές βέβαια ιστορίες του, αλλά δεν τις θυμάμαι. Και ο π. Ιγνάτιος έχει ακούσει πάρα πολλές. Πάντως αυτό πού έμεινε στην μνήμη μας είναι, ότι είχαμε μία χαρά όταν πηγαίναμε να συναντήσουμε αυτούς τους ανθρώπους, διότι είχανε πολλή αγάπη και ανεξικακία. Δεν είχανε κακία για κανέναν, και αν τους έκανε κάτι κάποιος τον συγχωρούσανε. Δεν κρατούσανε. Ήταν σαν προβατάκια αθώα. Και χαιρόσουν αυτούς τους ανθρώπους να τους συναναστρέφεσαι. Δεν έβλεπες κακία και μίσος, αν και τους πολεμούσε και αυτούς ο πειρασμός με διάφορους τρόπους μέσω των αδελφών.

Ό Ρουμάνος με τα πουλάκια

ο Γέροντας μας, ο π. Ιωάσαφ, έμαθε μουσικά στην Ιερά Μονή Σταυρονικήτα στον μέγα πρωτοψάλτη τότε, στον Συνέσιο τον Σταυρονικήτιανό, πού τον λέγανε «το αηδόνη του Αγίου Όρους». Μια μέρα -γιατί σαν νέο και αυτόν τον έπιανε καμιά φορά πειρασμός, μελαγχολία-, σκεφτότανε να φυγή στον κόσμο, και τα λοιπά, γιατί τάχα εδώ δεν έχει πνευματικούς ανθρώπους. Του λέει τότε ο δάσκαλος του, ο π. Συνέσιος: «Έλα να σε πάω να δεις ότι και μέχρι σήμερα υπάρχουν άγιοι άνθρωποι εδώ στο Άγιον Όρος». Πάνε προς την Μονή Παντοκράτορας. Είχε κάτι ασκητήριο εκεί. Σε μια περιοχή εκεί έχει ένα κελλάκι πάνω από την θάλασσα πολύ όμορφο, τον Τίμιο Πρόδρομο. Εκεί κοντά βρίσκουν έναν Ρουμάνο γέροντα, δεν θυμάμαι πώς τον λέγανε, στον πατέρα Συνέσιο βέβαια γνωστό. «Να δεις», του λέει, «αυτός πόσο έχει εξοικειωθεί με την φύση, και τα ζώα δεν τον φοβούνται και έρχονται κοντά του». «Όταν φθάσαμε εκεί», συνέχισε ο Γέροντας μας, «μας κέρασε ένα σύκο, λίγο νεράκι και λίγο τσίπουρο». Του λέει ο π. Συνέσιος: «Γέροντα, θα φωνάξεις να έρθουν τα πουλάκια εδώ πέρα;». Αμέσως αρχινάει ο Ρουμάνος με την δική του γλώσσα να τα καλή. Τότε απ' όλα τα σημεία του ορίζοντος τρέχανε τα πουλάκια και ερχότανε σ' αυτόν. Καθότανε επάνω του, από το κεφάλι του μέχρι τα πόδια του, επάνω στα ρούχα του, πάνω στα χέρια του, στον ώμο του, στο κεφάλι του. Όλο γεμάτο πουλάκια. Μόλις το είδε ο γέροντας μας θαύμασε. Απόρησε που υπάρχουνε τέτοιοι άνθρωποι, που δεν τους φοβούνται τα ζώα. Είχε ημερέψει και άλλα ζώακια, αλεπούδες, λαγούς κ.τ.λ. Μας έλεγε ο Γέροντας: «Για, να δοκιμάσω τώρα και εγώ. Πάω και εγώ να πω κάποια λόγια παρόμοια με αυτά του Ρουμάνου ασκητή, αλλά κανένα πουλί δεν πάτησε σε μένα, μόνο στον Ρουμάνο». Το είδε αυτό το πράγμα ο Γέροντας μας και θαύμασε. Όχι ένα πουλάκι. Γεμάτο! Γέμισε πουλάκια! Γύρω-γύρω φτερουγίζανε. Ένα θαυμαστό πράγμα ήταν αυτό. Άγρια πουλιά. Μας έκανε και εμάς εντύπωση αυτό το πράγμα πού μας διηγήθηκε ο Γέροντας. Αυτά για τον Ρουμάνο. Αυτά εκεί στην Καψάλα, κοντά στην Μονή Σταυρονικήτα προς Παντοκράτορα.

Γέρον Πανάρετος Παντοκρατορινός

Στην Μονή Παντοκράτορας υπήρχε ένας απλούστατος γέροντας, αγράμματος αλλά πολύ καλόκαρδος, ο π. Πανάρετος, -τον προλάβαμε και μείς-. Αυτός έκανε τον ταχυδρόμο του Μοναστηρίου. Τότε δεν είχε δρόμους· με τα ζώα πηγαίνανε. Αυτός όμως επειδή ήτανε δυνατός στον οργανισμό, πήγαινε με τα πόδια κάθε μέρα. Είχε έναν μεγάλο σάκο. Του είχε αναθέσει το Μοναστήρι να έρχεται εδώ στις Καρυές να παίρνει το ταχυδρομείο και να το πηγαίνει στο Μοναστήρι. Μάλιστα, για να τον πειράξουνε λίγο, για να γελάν οι πατέρες εκεί πέρα -ό π. Ευθύμιος και άλλοι προϊστάμενοι-, του αγοράσανε μια ντουντούκα, όπως είχαν οι παλιοί ταχυδρόμοι. «Ντούουου!», φυσούσε και σφύριζε. Του είπαν: «Όταν θα έρχεσαι πάνω στον Σταυρό, απ' οπού φαίνεται το μοναστήρι, θα σφυρίζεις, να ακούμε ότι έρχεσαι». Αυτός όμως είχε τέτοια παιδική ψυχή, πού έκανε τόσο μεγάλη χαρά, σαν να του είχαν δώσει το πιο πολύτιμο πράγμα, επειδή είχε πολλή απλότητα· σαν παιδί ήτανε. Μια μέρα του λέει ένας αδελφός της Μονής, ο γέρο-Παρθένιος απ' την Πάρο: «Σε παρακαλώ, πάτερ Πανάρετε, τώρα πού ανεβαίνεις στις Καρυές, επειδή έχω γρίπη, πάρε μου λίγα πορτοκάλια από τον Ταλέα να φάω, γιατί με ταλαιπωρεί τώρα λίγες μέρες η ίωση αυτή· για να δυναμώσει ο οργανισμός μου. Έφθασε στις Καρυές. Όμως, σαν άνθρωπος και αυτός, ξέχασε να πάρει τα πορτοκάλια. Πήρε το ταχυδρομείο και επέστρεψε. Όταν όμως πλησίασε στο Μοναστήρι, το θυμήθηκε, αφού όμως είχε σφυρίξει όταν έφτασε στο ύψωμα απ' οπού φαίνεται το Μοναστήρι. «Έρχεται ο ταχυδρόμος», είπαν οι πατέρες, αλλά αν και περνούσε η ώρα δεν φαινόταν. Μόλις θυμήθηκε τα πορτοκάλια, γύρισε πίσω στις Καρυές, -ή απόσταση είναι μιάμιση ώρα ανηφόρα-. ο καημένος τόση αγάπη είχε, πού αναλογίσθηκε: «Πώς θα πάω να παρουσιάσω στον γέροντα χωρίς τα πορτοκάλια». Γυρνάει πίσω, παρ' ότι ήταν χειμωνιάτικη ημέρα και είχε αρχίσει να βραδιάζει. Παίρνει τα πορτοκάλια και επιστρέφει. Όμως νύχτωσε στον δρόμο και τον έπιασε και μία χιονοθύελλα ξαφνικά. Αναγκάστηκε να καθίσει κάτω από ένα δένδρο. «Παναγία μου», άρχισε να παρακαλεί, «σώσε με να μην παγώσω». Τότε εμφανίζεται ξαφνικά μια μαυροφόρα κυρία με ένα φαναράκι και του λέει: «Γέρο-Πανάρετε, ακολούθησε με». Την ακολουθεί ο γέρο-Πανάρετος, και χωρίς να καταλάβει το πώς, βρέθηκε μέσα στον περίβολο του Μοναστηρίου. Μόλις τον είδανε, τρόμαξαν οι πατέρες. «Πώς; Ποιος;». «Αυτό και αυτό», τους λέει, «μία κυρία μ' έφερε».

Μάλιστα παρήγγειλε σ' έναν αγιογράφο μία εικόνα της Παναγίας. Σ' αυτήν εικονίζεται η Παναγία να οδηγεί τον γέρο-Πανάρετο στο Μοναστήρι. Και εγώ την είδα την εικόνα αυτή, και μου διηγήθηκαν μετά οι πατέρες το θαύμα αυτό. Αυτά επί των ημερών μας τώρα, όχι εκείνον τον καιρό.

-Τα σημεία ακολουθούν την αρετή των ανθρώπων. Αυτός είχε τις αρετές της ταπεινώσεως και της αγάπης...

Οι «ζεύγαλοι» - ο γέρο-Κώστας

Αλλά και οι λαϊκοί πού μένουνε εδώ στο Άγιον Όρος παίρνουνε μία χάρη, παρ' ότι πολλές φορές βλέπουμε ότι δεν έχουνε και βίο σωστό και πολλές φορές ίσως μας σκανδαλίζουν. Μερικοί λένε: «Τί τους θέλουμε αυτούς τους κοσμικούς εδώ πέρα και δεν τους βγάζει έξω ή Ιερά Κοινότης». Σε παλαιότερη εποχή, απ' ότι μας λέει ο παπά-Ακάκιος των Παχωμαίων πού είναι μεγαλύτερος, αποφάσισε η Ιερά Κοινότης να τους μαζέψει όλους αυτούς -εμείς τους λέγαμε «ζεύγαλους» ή «καβιώτες»- και να τους βγάλει έξω, να τους κάνη εξορία από το Άγιον Όρος, διότι οι περισσότεροι από αυτούς μεθούσανε, πέφτανε στους δρόμους, ζούσαν άσωτη ζωή. Τότε υπήρχαν τα καράβια τα μεγάλα, όπως το «Γεώργιος Φ», πού ερχότανε από Θεσσαλονίκη και πήγαινε Καβάλα, και κάθε δεκαπενθήμερο περνούσε από την Δάφνη. Αυτή ήταν η συγκοινωνία του Αγίου Όρους. Όταν τους μαζέψανε εκεί στην Δάφνη, είπαν: «Μια πού είναι τώρα μαζεμένοι όλοι -ίσως να ήταν καμιά πενηνταριά άτομα- να τους βγάλουμε μία φωτογραφία, έτσι για ανάμνηση, για την ιστορία, να τους έχουμε». Όταν έβγαλαν την φωτογραφία και έμφανίσανε την πλάκα, είδανε επάνω απ' όλους αυτούς τους «ζεύγαλους» την Παναγία μας να τους σκεπάζει. Παρουσιάστηκε η Παναγία στην πλάκα, οπότε αποφάσισαν οι πατέρες να μη τους διώξουν: «Αφού η Παναγία μας τους σκεπάζει, ποιοι είμαστε εμείς πού θα τους διώξουμε;».

Γνωρίσαμε έναν απ' αυτούς, πού τον έλεγαν γέρο-Κώστα, ο όποιος έμενε στο Μπουραζέρι, πριν να πάνε

ακόμα εκεί οι πατέρες, όταν ήταν λίγοι Ρώσοι. Είχανε εξώσπιτα απ¹ έξω και ζούσανε κάποιοι απ⁵ αυτούς τους «ζεύγαλους». Σ' ένα καλυβάκι εκεί ζούσε και ο γέρο-Κώστας. Έναν βαρύ χειμώνα είχε πέσει πολύ χιόνι και ο γέρο-Κώστας αρρώστησε από γρίπη. Είχε πέσει 60-70 πόντους χιόνι και δεν μπορούσε κανείς να πάει να τον δη. Όταν έλιωσε το χιόνι, πήγαν οι άλλοι λαϊκοί, οι «ζεύγαλοι», εκεί να τον δουν, και του λένε: «Γέρο-Κώστα πώς τα πέρασες με το χιόνι; Ποιος σου έφερνε ψωμί εδώ πέρα; Είχες τρόφιμα να πέρασης;». «Είχα αρρωστήσει, παιδιά, πολύ άσχημα και θα πέθαινα από γρίπη, αλλά μία μαυροφόρα κυρία ερχότανε, άναβε την σόμπα μου και μ' έκανε και τσάι. Μου 'δινε και παξιμάδι και έτσι πέρασα αυτή την κρίση. Αλλιώς θα πέθαινα, θα ήμουν πεθαμένος». Τον υπηρετούσε ή Παναγία και αυτός το θεωρούσε τόσο φυσιολογικό...

Γέρο-Αντώνης Τσούκας

Επίσης ένας άλλος, ο γέρο-Αντώνης που ήταν στις ημέρες μας -Τσούκας λεγόταν το επώνυμο του- ζούσε τα τελευταία χρόνια της ζωής του μεταξύ Ξηροποτάμου και Ρωσικού. Ήταν πολύ απλός. Από τεσσάρων χρονών τον είχε φέρει ο πατέρας του εδώ πέρα και δούλευε μαζί του στα δάση. Κόβανε ξύλα. Όποτε ερχόταν εδώ σε διάφορα πανηγύρια, τον θαύμαζα. Φορούσε κάτι ρούχα, που δεν γνώριζες από ποιο ύφασμα ήταν το ρούχο από τα μπαλώματα. Μπάλωμα πάνω στο μπάλωμα και δεν τον πείραζε. Ήταν τόσο απλός, απέρριτος. Ζούσε πολύ ασκητικά, απ' ότι μας έλεγαν και οι πατέρες της Ξηροποτάμου.

Μια μέρα ανεβαίνει από το Ξηροποτάμου εδώ στις Καρυές να μάθη πότε είναι ή Πασχαλιά, για να κοινωνήσει, γιατί νήστευε πολύ καιρό. Βρίσκει τον παπά-Δημήτρη τον Τρίγωνο. Μιλούσε έτσι χοντρά, και τον ρωτά: «Βρε παπά, δεν μου λες, πότε είναι φετο ή Πασχαλιά;». «Ε!», του λέει, «γέρο-Αντώνη τώρα ή Πασχαλιά; Ή Πασχαλιά πέρασε, έχει τρεις μήνες τώρα. Μεθαύριο έχουμε Δεκαπενταύγουστο». «Α.! καλά, δεν ξέρης εσύ απ' αυτά. Θα ρωτήσω καναν' άλλον πάτερ». Βρίσκει παρακάτω έναν άλλον: «Δε μου λες πάτερ, πότε είναι φετο ή Πασχαλιά;», «Ε! γέρο-Αντώνη, τώρα ή Πασχαλιά; Ή Πασχαλιά πέρασε. Τώρα κοντεύει Δεκαπενταύγουστος». «Σοβαρά; Αμ! εγώ δεν ξέρ' απ' αυτά. Βλέπεις τα χαρτιά τα 'χουν τα μοναστήρια και αυτοί ξέρουν πότε είναι ή Πασχαλιά. Δεν έχω τα χαρτιά. Εγώ ακόμα δεν αρτύθηκα. Εγώ νηστεύω, θέλω να πάρω την μεταλαβιά. Γι' αυτό κατέβηκα, να μάθω πότε είναι ή Πασχαλιά». Λοιπόν, νήστευε τόσους μήνες, για να φτάσει το Πάσχα. Δεν είχε πάρει χαμπάρι ότι πέρασε το Πάσχα. Είχε χάσει την αίσθηση του χρόνου.

Όταν κοιμήθηκε -τον βρήκαν κάποιοι προσκυνηταί πεθαμένο μέσα στο κελί του-, φωνάξαμε τον κυρ-Παναγιώτη τον γιατρό απ' εδώ πέρα. Μας έλεγε ο κυρ-Παναγιώτης, πού ήτανε σοβαρός άνθρωπος: «Πήγα. Διαπίστωσα ότι είχε κοιμηθεί πριν 20-30 ημέρες -έναν μήνα περίπου-, και ότι δεν είχε καμία δυσοσμία, καμία αλλοίωση το σώμα του. Απεναντίας ευωδίαζε όλος ο χώρος. Αυτό μ' έκανε φοβερή εντύπωση». Αυτά έλεγε ο κυρ-Παναγιώτης ο Χατζηγεμμανουήλ από την Μυτιλήνη. Πρέπει να ζει ακόμη. Στην Θεσσαλονίκη πρέπει να είναι. Εδώ τον είχαμε δίπλα. Μας το έλεγε και μας συγκλόνισε αυτό το πράγμα.

Αυτοί ήταν άγιοι, παρ' ότι ήταν λαϊκοί.

Γέρων Φανούριος, ο Ρουμάνος ασκητής από την Καψάλα

Οι γεροντάδες μας ήταν πολύ αυστηροί. Πηγαίναμε την Κυριακή στην Θ. Λειτουργία στο Πρωτάτο. Μετά το «Αξιον εστί» μας έπαιρναν -για να μη τελειώσει ή Θ. Λειτουργία και μας πιάσει κουβέντα κανείς άλλος- να μη δούμε κανέναν- και το απόγευμα της Κυριακής μας έπαιρνε ή ο π. Ιωάσαφ ή ο π. Αγαθάγγελος και κάναμε καμιά βόλτα. Πηγαίναμε στα εξωκέλλια, πότε προς τα δω, πότε προς τα κάτω, πότε προς τα πέρα. Αυτή ήταν όλη ή έξοδος μας από το κελί μόνοι μας πουθενά.

Ως επί το πλείστον πηγαίναμε στην Καψάλα και βλέπαμε ασκητές. Αυτό μας άρεσε πολύ, γιατί αναπαυόμασταν εκεί πέρα. Βλέπαμε πώς ζούσανε απλά, πολύ άπλα.

Πάμε μια μέρα και βλέπουμε έναν γέροντα να διαβάζει ένα βιβλίο. Ήταν ο π. Φανούριος από την Ρουμανία. Έμενε στο κελί του αγίου Βασιλείου, εκεί που είχε ζήσει και αγίασε ο άγιος Θεόφιλος ο Μυροβλύτης. Βλέπω μέσα στο κελί πού έμενε ότι είχε ένα κρεβάτι με τάβλες ξύλινες και μια πέτρα για

προσκέφαλο. Εγώ πρώτη φορά έβλεπα προσκέφαλο πέτρας. «Σ' αυτή την εποχή;», λέω. Κι' όμως! Το έκανε για άσκηση. Πόσα χρόνια έχει; Ίσως από το 1964. Το 1961-62 ήρθαμε εμείς εδώ πέρα. Μας έκανε μεγάλη εντύπωση, να βλέπεις έναν να κοιμάται στην πέτρα επάνω. Ούτε κουβέρτα από κάτω ούτε τίποτα· εξεπλάγημεν. Μάλιστα, όταν πήγαμε εκεί πέρα, αυτός εξακολουθούσε να διαβάζει, σαν να μην ήταν άνθρωποι τριγύρω του. Τόσο αφοσιωμένος ήταν στην προσευχή. Προς ανατολάς κοιτούσε και προσευχότανε.

Αυτά μας άρεζαν, γι' αυτό και μας πήγαιναν οι γεροντάδες μας προς τα εκεί. Ρώσους, Ρουμάνους, αλλά και Έλληνες είχε πολλούς.

Ηρωδίων ο Ρουμάνος

Κάποτε πήγαμε με ένα αδελφό, -τον πατέρα Νικόλαο, τον υποτακτικό του πατρός Αρσενίου του οδοντιάτρου-, να δούμε τον πατέρα Ήρωδίωνα, πού ήταν έγκλειστος 40 χρόνια. ο π. Νικόλαος του πήγαινε τρόφιμα στα τελευταία του. Μάλιστα, όταν ανακαλύφθηκε-παρουσιάστηκε τελευταία ο π. Ηρωδίων, ο π. Παΐσιος όλους τους προσκυνητάς τους έστειλε εκεί: «Εγώ», τους έλεγε, «δεν είμαι τίποτε, δεν έχω αρετή. Πηγαίνετε να πάρετε από κει την ευλογία του πατρός Ηρωδίωνος, γιατί αυτός έκανε μεγάλη άσκηση· έμεινε 40 χρόνια έγκλειστος μέσα σ' ένα κελλάκι». Όταν πήγαμε, άνοιξε μια μισόπορτα πού ήταν κλεισμένη. Ήτανε σκεπασμένος με μια κουρελιασμένη κουβέρτα. Επειδή ήτανε καμπούρης, λέω στον π. Νικόλαο: «Δίνε του ένα-ένα τα τρόφιμα, και μάλιστα σήκωνε τα λίγο ψηλά, ώστε, καθώς θα τα παίρνει, να μπορέσω εγώ να τον φωτογραφήσω». Σήκωνε λίγο το κεφαλάκι του για να τα βλέπει, και έτσι του έβγαλα μερικές φωτογραφίες. Μετά από λίγο καιρό -κανέναν χρόνο-κοιμήθηκε.

Λέγεται γι' αυτόν -μάλιστα έχει γράψει και ο π. Νικόλαος ο Μεσογαίας- ότι 40 χρόνια είχε κλεισθεί μέσα στο κελί. Λένε ότι, όταν λειτουργούσε, τον ξελειουργούσαν Άγγελοι. Έτσι λένε οι πατέρες οι πέριξ. Μόνο ένα παραθυράκι είχε, πού του αφήνανε οι πατέρες και οι προσκυνηταί κάποια τρόφιμα. Δεν άνοιγε ούτε πόρτες ούτε παράθυρα. Ήτανε έγκλειστος 40 χρόνια. Φοβερή άσκηση.

Πατήρ Δαμασκηνός από την Κουτλουμουσιανή σκήτη

Τον π. Δαμασκηνό από την Κουτλουμουσιανή σκήτη τον θαύμαζα. Του δίναμε κάθε χρόνο, όταν κάναμε την θεία Λιτανεία την δεύτερη μέρα του Πάσχα, ένα σκαμνί της Παναγίας, που το βάζουνε σε διάφορες στάσεις που κάνει ή Εικόνα (του «Άξιον εστί»). Το σκαμνί αυτό ήτανε πολύ βαρύ, από ξύλο βαρύ. Όμως με πολύ ζήλο και αγάπη το κουβαλούσε στους ώμους του ο π. Δαμασκηνός, αν και ήταν γεροντάκι. Το είχε τάμα να κάνη αυτό το διακόνημα. Να κουβαλάει το σκαμνί της Παναγίας. Πολύ ταπεινός, πάρα πολύ ταπεινός γέροντας. Ούτε μεγαλεία ήθελε ούτε τίποτε. Σ' όλη την Λιτανεία! Στα γεράματα του πώς άντεχε! Και τον θαυμάζαμε.

Γέρο-Γιάννης ο λαϊκός από την Λήμνο

Ερχόταν από την Λήμνο μ' έναν γαίδαρο. Τον έβαζε και στο καράβι μέσα.

Στον γέρο-Γιάννη μας έκανε εντύπωση ή απλότητα και ή ευλάβεια του. Αυτός δούλευε χρόνια πολλά εδώ στο Άγιο Όρος και στο τέλος ήρθε να πάρει ένα χαρτί από την Ιερά Κοινότητα, για να εισαχθεί στο γηροκομείο Μυτιλήνης.

Πριν από καιρό με είχε ανταμώσει και μου λέει: «Πάτερ, θα μου κάνης μια εικονίτσα;». Του λέω: «Μπάρμπα-Γιάννη, εσύ δεν έχεις χρήματα να πλήρωσης. Είναι ακριβές οι εικόνες». Λέει: «Αμ συ πολλά θα μου ζητήσεις, εγώ λίγα θα σου δώκω». «Ποια εικονίτσα θέλεις;» «Να! Είδα την Παναγία μια μέρα ξεκινώντας από το Ιβήρων να πάω στο Καρακάλου και μου λέει: "γύρνα πίσω και να πας αύριο, διότι θα πάθεις απόψε κακό". Εγώ έκανα υπακοή και γύρισα, αλλά είχα τόση χαρά». «Πώς την είδες την Παναγία;» «Την είδα πάνω σε συννεφάκια άσπρα, και όλα αυτά πού φορούσε, τα ενδύματα της, ήταν λευκά. Πήρα τόση χαρά, και πήγα την άλλη μέρα στην Μονή Καρακάλου».

Την παρήγγειλε τελικά την εικόνα στους Αναναίους. Ήρθε εδώ στο κελί μας την τελευταία μέρα της ζωής του, για να πάρουμε τηλέφωνο στους Αναναίους, αν ετοιμάσαν την εικόνα, γιατί ο Μπάρμπα-Γιάννης ετοιμαζόταν να εισαχθεί στο γηροκομείο Μυτιλήνης. Ήρθε να πάρει το χαρτί από την Κοινότητα, ότι δούλεψε

εδώ στο Άγιον Όρος. ο καημένος ανέβαινε βογκώντας την σκάλα, γιατί είχε καρδιά, είχε ανεπάρκεια. Αύτη την τελευταία φορά πού ήρθε μας είπε ότι κοινώνησε. Μάλιστα τον έπιασε και μια κρίση μέσα στην Πορταϊτισσα. Τον έβγαλαν λίγο έξω, συνήλθε, και ανέβηκε στις Καρυές για να πάρει το χαρτί. Το βράδυ όμως κοιμήθηκε εδώ πίσω από τον Ταλέα, τον έπιασε ή καρδιά του και πέθανε. Δεν πρόλαβε να πάει στην Μυτιλήνη, γιατί ή Παναγία τον ήθελε εδώ πέρα. Τον έθαψαν εδώ στο κοιμητήρι στις Καρυές. Μας έλεγε, πώς είδε την Παναγία μας πάνω στα σύννεφα, και όταν πήραμε τηλέφωνο από εδώ στους Άναναίους του είπαν: «Μπαρμπα-Γιάννη, ή εικόνα εστάλη στο νησί. Όταν θα πάς, θα την βρεις εκεί».

Είχε απλή ζωή. Φορούσε γουρουνοτσάρουχα -εμάς μας έκαναν εντύπωση-. Είχε και ένα ντουρβαδάκι από έναν τράγο, πού το έκανε μόνος του. Εγώ τον πείραζα: «Μπαρμπα-Γιάννη, να μου κάνης δώρο ένα ζευγάρι τσαρούχια». Έρχεται μια μέρα, με την απλότητα πού είχε, και μου λέει: «Πάτερ, πάτερ, σου έφερα ένα δώρο». Μ' έφερε ένα ζευγάρι γουρουνοτσάρουχα. «Αυτά θα τα βάλετε στην έκθεση, και θα 'ρχονται οι Ευρωπαίοι να τα βλέπουνε, και να! θα πέφτει το χρήμα!». Γελούσα με την απλότητα του ανθρώπου. Για αυτό και τον αξιώσε ή Παναγία και κοιμήθηκε εδώ πέρα.

«Κλωνάρη», τον λέγανε. Μετά τον έβγαλαν «Μπαρμπα-Γιάννη». Δεν λεγόταν «Μπαρμπα-Γιάννης». «Κλωνάρης» το επίθετο του ήτανε. Ήτανε απ' το Καρπενήσι και μετά πήγε στην Λήμνο.

Κοιμόταν έξω στο δάσος, γιατί σ' όλη του την ζωή βοσκός ήτανε. Τότε είχαμε λύκους στο Άγιο Όρος. Πάει ένας λύκος μια νύχτα που κοιμόταν έξω στο δάσος και τον μύριζε γύρω-γύρω, επειδή τα γουρουνοτσάρουχα μυρίζανε. Λέει ο Μπαρμπα-Γιάννης: «Παναγία μου -έτρεμα από τον φόβο μου- αν με βοηθήσεις και δεν με πειράξει ο λύκος...». «Άντε που θα 'ταν λύκος, κανένας σκύλος θα 'τανε», του λέω. «Μια ζωή βοσκός ήμουνα. Δεν ξέρω, δεν γνωρίζω τους λύκους;... Και αν δεν με πειράξει, θα σου φέρω ένα δοχείο λάδι, Παναγία μου». Έφυγε ο λύκος. Τον μύρισε και έφυγε. Την άλλη μέρα πήρε από τον Ταλέα ένα δοχείο λάδι και το πήγε στο «Άξιον εστί», στην Παναγία μας. Απλοί άνθρωποι.

Πολύ αστείος ήτανε. Μιλούσε και έκανε αυτό το «άάχα-χασα». Του έλεγε ο γέροντας μας: «Τί κάνεις έτσι και θορυβείς; Αναστατώνεις τον κόσμο. Φωνάζεις». «Α! γέροντα. Από μέσα μου έρχεται, από μέσα μου. Θα πάω Σαλώνικα. Οι γιατροί θα μου το θεραπεύσουν αυτό».

Μας έκανε εντύπωση πού αξιώθηκε να δη την Παναγία μας επάνω στα σύννεφα με λευκά φορέματα, και έτσι αγιογράφησαν οι αδελφοί Άναναίοι την εικόνα.

η των Γερόντων π. Αγαθαγγέλου και π. Παΐσιου

Ό γέρο-Παγκράτιος από τα Βατοπαιδινά κελιά μας έλεγε: «Ό Θεός όλα θα μας τα συγχώρεση, αλλά, αν έχουμε έλλειψη αγάπης, ή Παναγία μας δεν θα μας το συγχώρεση».

Την παλαιότερη εποχή είχαμε εδώ τον πατέρα Άγαθάγγελο, πού προλάβανε ως διάκονο, ο όποιος ήταν ευφυέστατος. Είχε πάει μόνον ένα χρόνο στην Αθωνιάδα. Αυτός, αν συνέχιζε, θα γινόταν επιστήμων μεγάλος. Δεν υπήρχε τέχνη πού να μη την καταπιανότανε. Τα πάντα ήξερε. Είχε τέτοια ευφυΐα, πού εμείς τον θαυμάζαμε. Πώς τα κατόρθωνε όλα! Χρυσά χέρια. Επιπλοποιός. Αγιογράφος. Μαραγκός. Μάγειρας. Τα πάντα έκανε. Και τα έκανε όλα με επιμέλεια. Μόλις άκουγε ότι στο τάδε μέρος -στον "Ζήτω" φέρ' ειπείν μακριά-, αρρώστησε ο γέροντας· χειμώνας ήτανε; έβρεχε; θα 'παιρνε την ομπρέλα, θα 'παιρνε 5 πορτοκάλια και θα πήγαινε να τον δη. Στο τάδε μέρος άλλος γέροντας; Θα πήγαινε να τον δη. Να τον παρηγόρηση, να πάρει ο ασθενής κάποια ανακούφιση.

Ό π. Αγαθάγγελος πέθανε 49 χρονών από καρκίνο. Στο κελί μας ήτανε. Τον προλάβανε εμείς. Ζήσαμε 12 χρόνια μαζί του. Αυτός μας πήγαινε ως επί το πλείστον σε γέροντες. Είχε πολλή αγάπη και πολύ ενδιαφέρον προς τους συνανθρώπους του, προς τους πέριξ όλους. Όπου άκουγε αρρώστια, οπού άκουγε δυστυχία, έτρεχε. Σήμερα δεν μας νοιάζει...

-Αυτά είναι τα σημεία των καιρών: Ή έλλειψη της αγάπης. Ίσως αυτή ή πολυτέλεια και ή χλιδή να μας κάνουν σήμερα φίλαυτους.

Πάνε στον πατέρα Παΐσιο ένα παιδί που ήταν δαιμονισμένο. Το πήρε κοντά του. Του μιλούσε, του

μιλούσε, του ελάφρυνε τον πόνο του. ο μοναχός πού συνόδευε, λυπούμενος τον πατέρα Παΐσιο πού ήταν μετά από ολονύκτιο αγρυπνία κουρασμένος, του λέει: «Γέροντα δεν λυπάσαι τον εαυτό σου; Κουρασμένος, ταλαιπωρημένος, κάθεσαι και μιλάς τώρα στο παιδί αυτό;» Του απαντά: «Αδελφέ μου, εγώ κουράστηκα 6, 7, 8 ώρες στην αγρυπνία. Αυτό έχει 20 χρόνια πού τυραννιέται από το δαιμόνιο. Εγώ δεν πρέπει να του αφιερώσω, να του απαλύνω τον πόνο του 2 ώρες; Τί είναι ή δική μου προσφορά μπροστά στην υπομονή πού κάνει αυτό το παιδί 20 χρόνια; Τί τυραννία, τί βάρος σηκώνει! Το δικό μου βάρος δεν είναι τίποτα».

Τί διάκριση! Τί αγάπη! Θυσίασε την κούραση πού είχε, για να ξεκούραση το παιδί εκείνο, πού επί 20 χρόνια βασανιζόταν από το δαιμόνιο.

Γέρων Ιωάσαφ, ο μακαριστός γέροντας μας

Ό γέροντας μας, ο π. Ιωάσαφ, έζησε εδώ στο Άγιο Όρος 64 χρόνια. Αγιογράφησε, να μη σας πω χιλιάδες, εκατοντάδες εικόνες. Μία από αυτές τις εικόνες θαυματούργησε και θαυματουργεί. Είναι ή «Παναγία ή Θρηνωδούσα», ή οποία βρίσκεται στην Νέα Όλυνθο Χαλκιδικής. Έκανε ή Παναγία μας ένα θαύμα σ' έναν πιστό εκεί -θεράπευσε το παιδί του πού είχε καρκίνο- και ο πιστός έταξε, όταν απόκτηση λίγα χρήματα, να κτίση μία Εκκλησία προς τιμήν της Παναγίας μας. Όταν έκτισε την Εκκλησία, είχε απορία σε ποια θαυματουργό εικόνα της Παναγίας μας να αφιέρωση την Εκκλησία. Παρουσιάστηκε ή Παναγία στον ύπνο του και του λέει: «Θα πάς στο Άγιον Όρος στους αδελφούς Ίωσαφίους και θα πεις στον γέρο-Ίωάσαφ να σου αγιογράφηση την Παναγία την Θρηνωδούσα"». Λέει ο πιστός στην Παναγία: «Εγώ έχω γυρίσει τόσες Εκκλησίες, τόσα μοναστήρια, δεν έχω δει τέτοια εικόνα». «Εσύ, λέει, θα πας να του πεις, και εγώ θα του στείλω μήνυμα και ξέρει αυτός πώς θα σου την αγιογράφηση». Ήρθε αυτός ο πιστός με ευλογία της Μητροπόλεως, την επιτροπή της Εκκλησίας και τον ιερέα του χωριού του, και διηγήθηκε στον γέροντα αυτό το όνειρο πού είδε. Έτσι ο γέροντας αγιογράφησε την Παναγία το 1972 και την έστειλε ευλογία εκεί στο χωριό. Από τότε έχει επιτελέσει πάμπολλα θαύματα.

Θα σας αναφέρω δύο θαύματα της «Παναγίας Θρηνωδούσας»:

α'. Πέρυσι βρέθηκα εκεί στο προσκύνημα της Παναγίας. Έρχεται ένα ζευγάρι με δυο παιδάκια. Λένε: «Ανοίξτε τον Ναό να προσκυνήσουμε, γιατί κάτι μας συνδέει μ' αυτόν». Εγώ σκέφτηκα ότι κάτι θαυμαστό θα συνέβη σ' αυτή την οικογένεια. Ανοίγει το εκκλησάκι ο κυρ-Βασίλης - γιατί είναι ιδιωτικό-, και τους ρωτάω: «Τί σας συνέβη;». «Να» λένε. «Πριν 4-5 χρόνια, πού ήρθε ή Παναγία ή Ιεροσολυμίτισσα στον Άγιο Δημήτρη, κατεβήκαμε και εμείς από την Κομοτηνή να πάρουμε την ευλογία της. Να προσκυνήσουμε και να προσευχηθούμε να μας δώσει κανένα παιδί, γιατί 7 χρόνια αγωνιζόμαστε με εξωσωματικές, με ταλαιπωρίες και δεν έχουμε παιδί. Εκεί ανταμώσαμε έναν μοναχό, που μας έδωσε μία εικόνα μικρή της "Παναγίας της Θρηνωδούσας". Μας είπε: "προσευχηθείτε σ' αυτή την εικόνα. Αυτή έχει δώσει και σ' άλλες άτεκνες γυναίκες παιδιά και θα δώσει και σε σας". Μάλιστα μ' έδωσε κι' ένα μικρό κομποσχοινάκι -είπε ή γυναίκα-, το όποιο δεν έμπαινε στο χέρι μου. Μετά σκέφτηκα-"τί θα το κάνω αυτό το κομποσχοινάκι;" Ήταν για μικρό παιδάκι. Έφυγε ο μοναχός, φύγαμε και εμείς. Όταν πήγαμε στην πατρίδα μας, συνέλαβα και έκανα δίδυμα, τον Χαράλαμπο και τον Αλέξανδρο, και τα 'φερα εδώ να προσκυνήσουν και να ευχαριστήσουμε την Παναγία μας, γιατί θεωρούμε ότι είναι παιδιά της Παναγίας μας.

β'. Πήγα στο ΑΧΕΠΑ να κάνω εξετάσεις για τον θυρεοειδή. Περνώντας από το κυλικείο για να πάρω έναν καφέ, βλέπω δυο κυρίες να κλαίνε. Τις πλησιάζω και τις ρωτάω: «Τί έχετε;». Κάποιο πρόβλημα, σκέφτομαι, θα έχουν. Ίσως κάποιον ασθενή εδώ πέρα. Μετά από αναφιλητά, σταμάτησε ή μία και μου λέει: «Τί να έχουμε πάτερ. Πρόβλημα. Η αδελφή μου έχει ένα παιδάκι 15 χρονών και με το μηχανάκι τρακάρισε σε μία κολώνα και είναι 20 μέρες σε αφασία. Οι γιατροί λένε ότι δεν θα ξαναξυπνήση. Μόνο αν γίνει κάποιο θαύμα. Έχει νεκρωθεί ο εγκέφαλος. Χτύπησε στο κεφάλι. Εγώ τις παρηγόρησα και τις λέω: «Πάρτε αυτή την εικόνα της Παναγίας μας και βάλτε την μέσα στο προσκέφαλο». Γιατί ήταν στην εντατική το παιδί, και οι νοσοκόμες πετάνε όλα όσα βάζουν εκεί. Τις λέω: «Βάλτε την εικόνα μέσα στην μαξιλαροθήκη και πέστε στον παπά να κάνει μία παράκληση στην Παναγία μας, και να έχετε ελπίδα. Η Παναγία μας θα σας βοηθήσει». Ήμουν σίγουρος ότι θα τους βοηθήσει. Έτσι μου ήρθε μία ιδέα. Σε μια εβδομάδα πάω να πάρω τα α-

ποτελέσματα και βλέπω τις κυρίες να χαμογελούν, εκεί στο κυλικείο πάλι. «Τί συνέβη;» λέω. «Πέστε μου». «Θαύμα, θαύμα, πάτερ! Το παιδί μας ξύπνησε. Μάλιστα αύριο φεύγουμε. Είμαστε από την Βέροια. Έχουμε τις πρώτες εξετάσεις -μαγνητική; δεν ξέρω τί ακριβώς ήτανε- που δείχνουν τον εγκέφαλο νεκρό, και τις δευτέρες εξετάσεις, που δείχνουν κρυστάλλινο τον εγκέφαλο. Μίλησε το παιδί μας. Ξύπνησε. Είναι 15 χρονών. Αύριο το παίρνουμε και φεύγουμε».

Έχει κάνει πάμπολλα θαύματα αυτή ή εικόνα του γέροντος Ίωάσαφ. Βρίσκεται στην Νέα Όλυνθο Χαλκιδικής. Πανηγυρίζει 23 Αύγουστου με το Νέο, στα εννιάμερα της Παναγίας μας.

Με τον γέροντα Ίωάσαφ ζήσαμε εδώ στο κελί 33 χρόνια. Αυτός με έκανε μοναχό μικρόσχημο.
-Προλάβετε και τους παλαιότερους γεροντάδες;

-Ναι, τους δύο αδελφούς κατά σάρκα, τον πατέρα Ιγνάτιο και τον παπά-Βασίλη. Τον Δεκέμβριο του 1962 κοιμήθηκε ο π. Ιγνάτιος και τον Ιανουάριο του 1965 ο παπά-Βασίλης. Τον Φεβρουάριο του 1974 κοιμήθηκε και ο διάκονος Άγαθάγγελος. Μείναμε εμείς οι δυο, εγώ και ο π. Ιγνάτιος, με τον γέροντα Ίωάσαφ, ο όποιος από τότε πού έφυγε από την πατρίδα του δεν επέστρεψε ξανά πίσω.

Το είχε τάμα ο γέροντας μας, ο π. Ίωάσαφ, να μην ξαναπάει στην πατρίδα του. Ένα χρόνο πριν κοιμηθεί, πήγαμε μαζί στην Πάτμο να προσκυνήσουμε. Από εκεί ήτανε πολύ κοντά. Μάλιστα τον πίεσα: «Γέροντα, μια που είμαστε εδώ κοντά στην πατρίδα σου -ήτανε από την Σάμο, τους Μυτιληνιούς της Σάμου- λέω να πάμε να δούμε και το χωριό σου». Λέει: «Όχι, παιδί μου. Εγώ 64 χρόνια δεν πήγα, και τώρα θα πάω; Δεν θέλω να πάω, το 'χω τάμα». Και τελικά δεν πήγε.

Εκείνο που μας έκανε εντύπωση -αξιοθαύμαστο σημείο- ήταν ότι, αφ' ότου έπαθε εγκεφαλικό -ένα μήνα περίπου πριν κοιμηθεί-, δεν πήρε καθόλου τροφή. Από την ημέρα που έπαθε το εγκεφαλικό. Γνώριζε τους πάντες, όσους ερχότανε να τον δουν στο Νοσοκομείο (το Παπανικολάου), αλλά δεν μπορούσε να μιλήσει. Χαιρόταν, όταν ερχότανε γνωστοί άνθρωποι. Άνοιγε το πρῶι το στοματάκι του, όταν έβλεπε τον ιερέα, τον παπά-Άντώνη -ώρα του καλή-, να έρχεται με την Θεία Κοινωνία. Άνοιγε, όπως το πουλάκι που περιμένει την μανούλα του να του φέρει την τροφή. Μάλιστα δεν έκλεινε το στόμα του. Μέχρι να ετοιμασθεί ο παπάς, ανοιχτό το στοματάκι του. Και μόλις κοινωνούσε το έκλεινε και δεν έπαιρνε τίποτα, ούτε γάλα, ούτε νερό, ούτε χυμό, τίποτα. Τον παρακαλούσαμε εμείς και οι γνωστοί του άνθρωποι. Τίποτα. Μόνο την Θεία Κοινωνία. Έκλεινε το στοματάκι του, και την άλλη μέρα το πρῶι, μόλις έβλεπε τον παπά απ' την πόρτα, άνοιγε μόνος του το στοματάκι του. Όλο το άλλο διάστημα δεν έπαιρνε τίποτα, ούτε χυμό, ούτε τροφή. Αυτό μας έκανε μεγάλη εντύπωση. Μάλιστα πήγαμε και στον πατέρα Παΐσιο, αφού κοιμήθηκε ο Γέροντας, και τον ρωτήσαμε: «Γέροντα, τί γνώμη έχεις για τον Γέροντα μας; Σώθηκε άραγε; Τον πήρε ή Παναγία κοντά της;». Γιατί 64 χρόνια έμεινε εδώ στο περιβόλι της. Μάλιστα ασχολήθηκε με την υμνολογία. Ήτανε πολύ καλός ψάλτης. Εδώ στην Παναγία μας, στο Πρωτάτο. Έψελνε πάρα πολύ ωραία. Ήταν και πολύ ζωηρός στο ύφος του. Θυμάμαι στην αγρυπνία, επειδή έψαλλαν ταπεινά οι πατέρες, μας έπαιρνε και λίγο ο ύπνος στο στασίδι. Μόλις έπαιρνε ο Γέροντας -και έπαιρνε τόσο ζωηρό- ξυπνούσαμε όλοι. Ήταν ενθουσιώδες το ψάλισμά του. Το ζούσε. Με την ψυχή του έψελνε. Μας λέει ο γέρο-Παΐσιος: «Μακάρι να πάω και εγώ στην θέση πού είναι ο Γέροντας, εκεί στον ουρανό». Τώρα μας το είπε για να μας παρηγόρηση ή είχε καμιά πληροφορία, δεν το ξέρουμε. Μετά από 8 μήνες κοιμήθηκε και ο π. Παΐσιος.

Ό π. Ίωάσαφ είχε πολλή αγάπη. Καθόταν στο μπαλκόνι, και όσους ασκητές Καψαλιώτες ερχότανε τους φώναζε: «Ελάτε επάνω να ποιούμε ένα καφεδάκι». Μας φώναζε από πάνω, γιατί εμείς δουλεύαμε κάτω στο Αγιογραφείο: «Βασίλη! Έλα! Ανέβα πάνω!» Του έλεγα: «Γέροντα, μη τους φωνάζεις. Αφήστε να δουλέψουμε και λίγο την αγιογραφία». Κάθε τόσο μας απασχολούσε. «Όχι», απαντούσε. «Κάνε το καφεδάκι εδώ πέρα. Κάνε υπακοή». Δεν ήθελε να κακοκαρδίσει κανέναν. Όσους έρχονταν, τους άνοιγε την πόρτα. Όλους τους φιλοξενούσε. Όλους τους δεχότανε με πλούσια καρδιά και όχι με μούτρα, όπως κάνουμε εμείς πολλές φορές. Με πλούσια καρδιά, με πολλή αγάπη. Είχε πολλή αγάπη στον κόσμο και ήταν πολύ αγαπητός. Τύχαινε τα τελευταία χρόνια πού έπασχε από αρθριτικά-ρευματικά και πήγαινε στα λουτρά, να! ο κόσμος μαζευότανε δίπλα του. Όπου πήγαινε τον αγαπούσαν πολύ. Πολύ εύκολα έπιανε φιλία και όλος ο κόσμος τον αγαπούσε, γιατί ήταν ανοιχτόκαρδος και με άδολη αγάπη. Σπάνιοι τέτοιοι χαρακτήρες. Ήταν αρχοντάνθρωπος, καθώς ήταν αρχοντάνθρωποι και οι γεροντάδες μας απ' την Μικρά Ασία. Ήταν τρία

αδέρφια. Και ο πατέρας τους έγινε μοναχός εδώ στο Άγιο Όρος. Δύο αδέρφια έμειναν εδώ στις Καρυές και ο τρίτος πήγε στην Σιμωνόπετρα, ο π. Ίωάσαφ. ο πατέρας τους πέθανε στα Καυσοκαλύβια, γιατί οι γεροντάδες μας είχαν πάει στην αρχή στα Καυσοκαλύβια. Το 1924 πήραν αυτό το κελί εδώ στις Καρυές.

Γέρων Παγκράτιος

Είχαμε την ευλογία να γηροκομήσουμε και να διακονήσουμε κατά τα τελευταία χρόνια, στις τελευταίες στιγμές του πού ήταν πολύ οδυνηρές, κι' έναν άλλον γέροντα, τον γέροντα Παγκράτιο, πού ήταν και αυτός αρχοντάνθρωπος. Ή καταγωγή του ήταν από το Γομάτι της Χαλκιδικής. Είχε συγγενείς κάποιους γέροντες εδώ. Μάλιστα ένας συγγενής του ήταν καλός πνευματικός. Είχε πολύ μεγάλη φήμη. Ήταν ο παπά-Νεόφυτος πού έμενε στα Βατοπαιδινά κελιά, στον Άγιο Προκόπιο. Τον φέρανε τον γέροντα Παγκράτιο, μικρό παιδάκι - νομίζω 8 ετών-, Δημητράκης τότε. Τον φορτώσανε πάνω σ' ένα ζώο. Δύο κοφίνια είχε το ζώο. Στο ένα είχαν βάλει τον Δημητράκη και στο άλλο ένα γουρουνάκι, και τον έφεραν στο Άγιο Όρος, για να κοιτάζει έναν παππούλη πού είχανε εκεί άρρωστο. Αλλά ο μικρός ήθελε παιγνίδια. Πήγαινε κάτω από το κρεβάτι και κουνούσε τον παππού. Στενοχωριόταν ο παππούς. Έπαιρνε το μπαστούνι και τον έδερνε. Έμεινε όμως στο Άγιο Όρος, παρ' ότι δεν είχε κλίση για μοναχός. Έμεινε από αγάπη προς τους γέροντες. Μάλιστα, όταν έγινε μοναχός, έλεγε: «Τί έγινα εγώ;» Έκλαιγε. «Σκλάβωσα την ζωή μου τώρα». Άλλα έμεινε μέχρι το τέλος και κράτησε το ράσο, γιατί αγαπούσε τους γέροντες.

Και αυτός είχε πολλή αγάπη προς τους πλησίον του. Όπου αρρωστούσε κανείς, τον έτρεχε στους γιατρούς. Βοηθούσε όσο μπορούσε. Είχε ένα πολύ καλό σπίτι, τον Άγιο Προκόπιο, πού το είχε πεντακάθαρο μέσα. Τον διακονούσε τον Άγιο με πολλή αγάπη.

Στο τέλος επέτρεψε ο Θεός να πάθη καρκίνο στον πνεύμονα. Υπέμεινε με καρτερία την ασθένεια του δυόμισι χρόνια περίπου. Έλαχε σ' εμάς να τον διακονήσουμε κατά τις τελευταίες μέρες της ζωής του. Θυμάμαι ότι του άρεσε και ή πολιτεία και τα υψηλά πρόσωπα. Πάντα ήθελε να κάνη συντροφιά με υψηλά πρόσωπα, με υπουργούς, με στρατηγούς. Παρ' ότι ήταν αγράμματος, έγραφε πανέμορφα. Όμως στο τέλος, ενώ νοσηλεύοταν στο Θεαγένειο και ήταν σε πολύ άσχημη κατάσταση -τα λογικά του βέβαια τα είχε τετρακόσια-, μας λέει: «Πατέρες να με πάρετε και να με πάτε στο Άγιο Όρος. Θέλω να κοιμηθώ εκεί, γιατί πλησιάζει το τέλος μου». Του λέω: «Γέροντα, είναι πολύ δύσκολα να σε μεταφέρουμε, γιατί το ασθενοφόρο δεν μπορεί να σε μεταφέρει. Είσαι με τους όρους. Είσαι με το οξυγόνο». Ήταν όντως σε πολύ αθλία κατάσταση και είχε φρικτούς πόνους. Λέει: «Θα βρείτε τρόπο εσείς και θα με μεταφέρετε. Ή Παναγία δεν θα μ' αφήσει να κοιμηθώ εδώ. Θέλω να πάω στο Άγιον Όρος. Να μου φέρετε ελικόπτερο». «Πώς θα σε φέρουμε ελικόπτερο γέροντα; Που θα το βρούμε το ελικόπτερο; Ξέρω ότι μεταφέρει ασθενείς από το Άγιο Όρος προς τα έξω, αλλά από έξω προς τα μέσα δεν μεταφέρει». «Εσείς θα το κανονίσετε και θα φύγουμε». Ήταν τόσο σίγουρος. Εμείς δεν είχαμε τέτοια ελπίδα, να μεταφερθεί ο γέρο-Παγκράτιος στο Άγιο Όρος με ελικόπτερο. Λέω, ας κάνουμε μία προσπάθεια, αφού το απαιτεί ο γέροντας.

-Πόσων χρονών ήταν ο γέροντας;

-Ήταν 92 χρονών. Μάλιστα, πριν αρρωστήσει, ερχότανε από τα Βατοπαιδινά κελιά -3 ώρες με τα πόδια- εδώ στις Καρυές, στο κελί μας, πολύ τακτικά το έκανε αυτό. Ενεήντα δυο χρονών. Δεν τον έπιανε κανείς. Αετός ήτανε. Ήταν λεπτούλης πολύ.

Παίρνουμε τηλέφωνο στον διοικητή εδώ, τον κ. Κασμίρογλου. Του λέμε: «Ό διοικητής -ό Ψυχάρης- έχει ελικόπτερο και έρχεται». «Μπα!» λέει. «Αυτός δεν έχει δικό του. Νοικιάζει. Δεν έχουμε δυνατότητα εμείς να σας προσφέρουμε ελικόπτερο». Αναρωτιόμαστε, που θα βρούμε ελικόπτερο. Παίρνουμε στην Express service . Μας λένε: «Είναι σε περιπολία στην Χαλκιδική το ελικόπτερο μας -ήταν πρωτομαγιά-. Δεν μπορεί να πάει στο Άγιον Όρος». Παίρνουμε στην Ίντερσαλόνικα και βρίσκεται εκεί πέρα μία ψυχή, μια κυρία, και μας διευκολύνει. Λέει: «Είναι σε αποστολή το ελικόπτερο τώρα, άλλα όταν θα έρθει, θα σας πάρω τηλέφωνο. Θα πετάξετε το απόγευμα για το Άγιον Όρος». Εμάς μας φάνηκε παράξενο, και όμως παίρνει σε λίγο -είπε ότι συνεννοήθηκε με τον πιλότο- και μας λέει: «Έξι ή ώρα πετάτε για το Άγιο Όρος».

Του λέμε του γέρο-Παγκρατίου: «Βρέθηκε το ελικόπτερο. Ή Παναγία βοήθησε και ο άγιος Προκόπιος». Ω! χαρά! ο γέρο-Παγκράτιος. Το κάθε λεπτό του φαινόταν χρόνος. «Με γελάσατε», έλεγε. «Πότε θα φύγουμε; Πέρασε ή ώρα». «Όχι δεν πέρασε». Ήταν μεσημέρι, μία ή ώρα. «Κατά τις πέντε θα ρηθί το ασθενοφόρο να σε πάρει και θα πάμε στο ελικοδρόμιο...». Είχε φοβερό πόθο να ρηθί στο Άγιο Όρος... Τελικά πήγαμε στο ελικοδρόμιο. Μπήκαμε μέσα στο ελικόπτερο και πετάξαμε. Όταν φθάσαμε εδώ, μας λέει: «Χαμηλώστε να δω το κελλάκι μου» (του αγίου Προκοπίου). «Δεν θα πας στο κελλάκι σου;» «Όχι. Θα πάμε στο σπίτι. Εκεί πέρα θα πεθάνω». Χαμήλωσε το ελικόπτερο πάνω από τον Άγιο Προκόπιο. Σηκώθηκε λιγάκι ο γέρο-Παγκράτιος και είδε το κελλάκι του. Έκανε τον σταυρό του πάνω από τον Άγιο Προκόπιο. Μετά προσγειώθηκε το ελικόπτερο στις Καρυές. ένα δωμάτιο το κάναμε εντατική. Μας δώσανε όλα τα φάρμακα από το Νοσοκομείο. Έζησε πέντε μέρες εδώ πέρα και πέθανε. Τον ξενυκτούσαμε.

Εκείνο που μας έκανε εντύπωση είναι ότι από τότε που ήρθε στο Άγιο Όρος έπαψαν οι πόνοι. Τίποτα. Παρ' ότι είχε δυσκολία. Είχε τον ρόγχο αυτό. Είχε υγρά στους πνεύμονες. Τον ρωτούσαμε: «Σε δυσκολεύει;» «Μπα, καθόλου. Τίποτα δεν αισθάνομαι», απαντούσε. Το μόνο που ήθελε ήταν να τον κουνάμε λιγάκι, γιατί άναβαν τα πόδια του. Ήρθε και ο ανιψιός του εδώ πέρα. Που πήγαν εκείνοι οι πόνοι; Αφού είχε καρκίνο ο άνθρωπος και ήταν στα τελευταία του; Κοινωνούσε κάθε μέρα. Μάλιστα, την τελευταία μέρα μου λέει: «Πάτερ Βασίλειε, κάτι θυμήθηκα. Φέρε τον πνευματικό». Εξομολογείται το μεσημέρι. Το βράδυ βάρυνε. Άρχισε ο επιθανάτιος ρόγχος. Παίρνω αμέσως, 10-11 το βράδυ, το νοσοκομείο. Μου λένε: «Αμέσως ασθενοφόρο για τον Πολύγυρο». «Ποιο ασθενοφόρο; Φεύγει ο άνθρωπος. Πες τε μας, τί να κάνουμε». Έδωσαν κάποιες οδηγίες; Κορτιζόνη, θεοφυλίνη, διουρητικά, μέσα στον όρο.

Μου λέει ο γέρο-Παγκράτιος: «Άστα, τα φάρμακα αυτά. Δεν με βοηθάνε πλέον. Ότι ήταν να κάνουν, το 'καναν. Εγώ τώρα φεύγω. Μόνο κάθισε λίγο εδώ δίπλα μου, να μου κάνης λίγη συντροφιά. Σε λίγο φεύγω». Λέω στον γέροντα (τον π. Ιγνάτιο): «Πήγαινε, ξεκουράσου λίγο. Ε! Μπορεί να τα λέει έτσι ο παππούς. Που ξέρει ότι θα φυγή; Μπορεί να ζήση και μέρες ακόμη».

Πήγε να ξεκούραστη λίγο ο γέροντας. Τακτοποίησα τον ασθενή και κάθισα δίπλα του. Εκεί πού μιλούσαμε, τον πήρε λίγο ο ύπνος. Ξεψύχησε σαν πουλάκι. Βγάζω τους όρους.

Κοιμάμαι και εγώ δίπλα του. Σκέπτομαι: «Θα τον ετοιμάσουμε το πρωί. Δεν παγώνει ο μοναχός. Το πρωί χαράματα θα ξυπνήσω τον γέροντα και θα του αναγγείλω το γεγονός. Μετά θα τον ετοιμάσουμε». Ούτε πάγωσε, ούτε τίποτα. Είχε οσιακό τέλος ο γέρο Παγκράτιος.